

Töreboda kommun

Barn- och utbildningsnämnden

Kvalitetsredovisning avseende år 2005
för
Barn- och utbildningsnämndens
verksamheter

Kvalitetsredovisning

Övergripande redovisning - nämndnivå

2005

1	Förutsättningar	Sid. 4 - 11
---	-----------------	-------------

1.1	Bakgrund
1.1.1	Organisation
1.1.2	Ledning
1.1.3	Elever
1.1.4	Personal
1.1.5	Kompetensutveckling
1.2	Resurser
1.2.1	Kostnad per barn/elev. Jämförande SCB-statistik
1.2.2	Personaltäthet
1.2.3	Antal barn/elever med annat modersmål än svenska
1.2.4	IT / Datorer
1.2.5	Elevvård
1.2.6	Studievägledning

2	Områden som utvärderas vid varje rektorsområde	Sid. 10 - 11
---	--	--------------

2.1	Centralt prioriterade mål	Barn- och utbildningsnämnden, 2005-03-09, § 24
2.1.1	Barns / elevers utveckling och studieresultat	
2.1.2	Metoder för lärande	
	Datoranvändning	
	Ämnet svenska	
	Barn / elever med invandrarbakgrund och barn / elever i behov av särskilt stöd	
2.1.3	Elevdemokrati	

2.2 Rektorsområdenas prioriterade mål

2.3 Sammanvägd kommentar

3	Resultat utvärderat vid varje rektorsområde	Sid. 11 - 21
---	---	--------------

3.1 Centralt prioriterade mål

3.1.1 Barns / elevers utveckling och studieresultat

3.1.1.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

3.1.2 Metoder för lärande

Datoranvändning

Ämnet svenska

Barn/elever med invandrabakgrund och barn/elever i behov av särskilt stöd

3.1.2.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

3.1.3 Elevdemokrati

3.1.3.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

3.2 Rektorsområdenas prioriterade mål

3.2.1 Årsplaner

3.2.1.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

4	Utveckling	Sid. 21 - 23
---	------------	--------------

4.1 Centralt prioriterade mål – ansvarenheterna

4.1.1 Barns / elevers utveckling och studieresultat

4.1.2 Metoder för lärande

Datoranvändning

Ämnet svenska

Barn / elever med invandrabakgrund och barn / elever i behov av särskilt stöd

4.1.3 Elevdemokrati

1 Förutsättningar

1.1 Bakgrund

1.1.1 Organisation

Förskolan i Töreboda tar emot barn från 1 till 6 års ålder. Verksamheten bedrivs i form av småbarnsgrupper, syskongrupper, utvidgade syskongrupper och femårsgrupper.

Kommunen har sammanlagt 19 förskoleavdelningar fördelade på 5 förskolor: Kastanjen, Syrenen och Kornknarren i Töreboda, samt Näckrosen i Älgårås och Tallkotten i Moholm. I kommunen finns dessutom 2 dagbarnvårdartjänster i Moholm.

6-årsverksamhet bedrivs i förskoleklass, vilken till viss del är verksamhets- och lokalintegrerad med åk 1.

Bodas rektorsområde, som består av Moholm, Björkäng, Fredsberg, Kilen och Älgårås organiserar verksamhet i förskolan och grundskolan t.o.m. åk 5. I dessa områden finns dessutom sammanlagt 10 avdelningar för skolbarnsomsorg (fritids).

På Centralskolan finns kommunens samtliga elever i åk 6 – 9.

Kanalskolan har ungdomsgymnasium med Hotell- och restaurangprogrammet, Livsmedelsprogrammet, Globala programmet* och det Individuella programmet.

Där finns också kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå.

Kanalskolan har också SFI (svenska för invandrare), särskoleutbildning för vuxna (särvux) och vissa uppdragsutbildningar.

Under namnet Gymnasium Skaraborg sker ett samarbete mellan flertalet kommuner inom Gamla Skaraborgs län, vilket innebär att en plats på ett visst gymnasieprogram har samma pris oberoende av i vilken av de samverkande kommunerna det finns.

I Kilenområdet finns sedan 1998 särskoleverksamhet i form av träningsskola för elever i åldrarna 6 – 16 år och grundsärskola från förskoleklass t.o.m. åk 5.

För åk 6 – 9 finns grundsärskoleverksamhet på Centralskolan.

Björkängsområdet har sedan 1999 haft en Förläggningsskola för asylsökande barn i förskoleklass t.o.m. åk. 5. För årskurserna 6 – 9 fanns vid Centralskolan en förberedelseklass för motsvarande elever, liksom det vid Kanalskolan ordnades undervisning för äldre asylsökande elever.

Samtliga dessa verksamheter lades ner sommaren 2005 i samband med att Migrationsverket då stängde sin förläggning i Töreboda.

* Ett specialutformat studieförberedande program med kurser från NV- och SP-programmen.

1.1.2 Ledning

Töreboda kommun består sedan sommaren 2005 av 4 rektorsområden: Boda, Centralskolan, Stöd- och resursenheten och Kanalskolan.

I Boda-området finns utöver 1 områdeschef/rektor ytterligare 4 rektorer.

Centralskolan har 1 områdeschef/rektor och ytterligare 1 rektor.

1 tjänst som rektor/stöd- och resurschef ansvarar för alla särskilda stödverksamheter som t.ex. Särskolan, Modersmålsundervisningen, SFI och mindre undervisningsgrupper för särskild undervisning.

Kanalskolan leds av 1 områdeschef/rektor samt ytterligare en rektor med 0,75 tjänst.

Rektorerna har ute på respektive rektorsområde haft administrativ personal till sin hjälp motsvarande 3,65 årsarbetare fördelat på fem personer, varav två haft intendenttjänster placerade på Stöd- och resursenheten och Centralskolan.

1.1.3 Barn / Elever

	Antal nyfödda barn	Antal barn i förskolan 1-5 år	Antal 6- åringar i förskole- klass	Antal barn i fritidshem 6-12 år	Antal elever i åk 1-9, grund- skolan	Antal ele- ver i gym- nasie, totalt	Antal ele- ver i gym- nasie, Ka- nalskolan	varav från Töreboda	varav från annan kommun
2005	80	332	94	291	1121	483	186	92	94
2004	92	306	93	288	1190	454	169	98	71
2003	74	291	88	279	1235	453	165	91	74
2002	83	287	101	277	1251	457	155	96	59

1.1.4 Personal

Barn- och utbildningskontoret har under året varit bemannat av 4,0 årsarbetare: en förvaltningschef, en förvaltningsekonom, en förvaltningssekreterare samt en utvecklingsledare .

I skolledargruppen finns totalt 9,75 årsarbetare utöver förvaltningschef och utvecklingsledare.

Inom förskolan, skolan, skolbarnsomsorgen och alla stödfunktioner har det under året sammanlagt funnits ca 321 personer anställda av olika kategorier och i olika omfattning, vilket innebär att varje rektor i genomsnitt har haft personalansvaret för 32 medarbetare.

1.1.5 Kompetensutveckling

I Barn- och utbildningsnämndens budget för år 2005 fanns 766 000 kr avsatta för kompetensutveckling av all personal i förskolan, grundskolan och fritidshemmens verksamheter, samt 37 700 kr till Kanalskolans personal.

Den särskilda satsningen på matematik avslutades under år 2004 och efterföljdes under år 2005 av en koncentration kring ämnet svenska, vilket innehållit bland annat följande:

- Antropologen och etnologen Gillis Herliz föreläste om "Språket som en del av kommunikationen" för personalen på Centralskolan och Kanalskolan.
- Sagopedagogen Maria Lundin Rossövik berättade om och gav "Inspiration i sagans tecken" för personalen på förskolan.
- Lågstadieläraren och specialpedagogen Barbro Johansson föreläste om "Hur lär vi barn läsa och skriva?" för F-5-skolornas och fritidshemmens personal.
- I augusti hade all personal inom Barn- och utbildningsnämnden en gemensam kompetensutvecklingsdag. Då föreläste lågstadieläraren och läkaren Britt-Louise Theglander om "Att skapa lust och motivation att lära – inläring i ett biologiskt perspektiv".
- Speciallärarna på F-5-skolorna var dels på Högskolan i Skövde och lyssnade på professor Ingvar Lundbergs föreläsning om "Lässvårigheter – var står forskningen i dag?" och i Falköping och hörde på Maj-Gun Johanssons föreläsning om "Läs- och skrivsvårigheter / Dyslexi – teori, diagnostisering och pedagogiska åtgärder".
- Biblioteket i Töreboda har erbjudit personalen information om det utbud av talböcker, kassett/cd-böcker, Daisy-böcker och lättlästa böcker för olika åldersgrupper, som biblioteket kan tillhandahålla.

Redan under år 2004 påbörjades en kompetensutveckling för all personal inom Barn- och utbildningsnämnden i dataprogrammen Word, First Class, Excel, Internet och Power Point. År 2005 deltog under vårterminen sammanlagt 54 stycken från Centralskolan och Kanalskolan och under höstterminen 72 stycken från förskolan och skolbarnsomsorgen i denna kompetensutveckling, som genomfördes av Kanalskolans kommunala vuxenutbildning.

Kompetensutvecklingen har i övrigt utgått från respektive rektorsområdes behov, vilket redovisas i varje enhets kvalitetsredovisning.

1.2 Resurser

1.2.1 Kostnad per barn/elev. Jämförande SCB-statistik

Töreboda tillhör gruppen landsbygdskommuner i Skolverkets rapporter ”Jämförelsetal för huvudmän”.

Obs: Mätveckorna i samtliga tabeller var veckorna 41 år 2004, 2003 och 2002, men har redovisats i efterföljande års Kvalitetsredovisning.

Kostnader för förskolan Skolverkets rapport / SCB	År	Samtliga kommuner	Landsbygds- kommuner	Töreboda kommun	Differens Töreboda / Landsbygds- kommuner
Totalkostnad per inskrivet barn	2005	96 600	96 400	93 600	- 2 800
	2004	95 900	92 500	94 900	+ 2 400
	2003	93 700	90 300	94 400	+ 4 100
Totalkostnad per heltidsbarn	2005	130 300	137 100	136 600	- 500
	2004	129 400	131 700	138 400	+ 6 700
	2003	126 300	128 800	133 700	+ 4 900
Antal inskrivna barn per årsarbetare	2005	5,4	5,6	5,5	- 0,1
	2004	5,4	5,5	5,5	+ 0
	2003	5,3	5,5	5,0	- 0,5

Kostnader för grundskolan Skolverkets rapport / SCB	År	Samtliga kommuner	Landsbygds- kommuner	Töreboda kommun	Differens Töreboda / Landsbygds- kommuner
Total kostnad per elev	2005	67 300	65 200	66 200	+ 1 000
	2004	64 700	63 200	63 000	- 200
	2003	62 500	59 600	57 100	- 2 500
Skolskjuts per elev	2005	2 060	4 280	4 150	- 130
	2004	1 930	3 920	3 560	- 360
	2003	1 650	3 290	3 000	- 290
Undervisning per elev	2005	34 600	33 700	31 800	- 1 900
	2004	33 200	32 600	30 300	- 2 300
	2003	32 100	30 900	27 200	- 3 700
Skolmåltider per elev	2005	4 100	4 000	3 800	- 200
	2004	3 800	3 800	3 600	- 200
	2003	3 700	3 600	3 500	- 100
Lärare per 100 elever	2005	8,1	8,1	8,0	- 0,1
	2004	8,0	8,1	7,9	- 0,2
	2003	7,9	7,9	7,4	- 0,5

Kostnader för fritidshem Skolverkets rapport / SCB	År	Samtliga kommuner	Landsbygds- kommuner	Töreboda kommun	Differens Töreboda / Landsbygds- kommuner
Totalkostnad per inskrivet barn	2005	31 100	33 200	32 000	- 1 200
	2004	30 500	32 800	27 200	- 5 600
	2003	30 000	32 500	26 400	- 6 100
Totalkostnad per heltidsbarn	2005	91 000	95 700	91 000	- 4 700
	2004	86 000	93 000	77 400	- 15 600
	2003	84 400	91 200	73 900	- 17 300
Antal inskrivna barn per årsarbetare	2005	18,2	16,7	16,7	± 0
	2004	18,2	17,0	14,9	- 2,1
	2003	18,4	17,1	17,5	+ 0,4

Kostnader för familjedaghem Skolverkets rapport / SCB	År	Samtliga kommuner	Landsbygds- kommuner	Töreboda kommun	Differens Töreboda / Landsbygds- kommuner
Totalkostnad per inskrivet barn	2005	77 300	75 000	71 800	- 3 200
	2004	72 000	70 800	56 100	- 14 700
	2003	70 900	68 900	51 300	- 17 600
Totalkostnad per heltidsbarn	2005	115 300	114 700	116 900	+ 2 200
	2004	108 900	109 600	98 800	- 10 800
	2003	108 400	106 000	93 800	- 12 200
Antal inskrivna barn per anställd	2005	5,2	5,4	4,7	- 0,7
	2004	5,2	5,6	6,8	+ 1,2
	2003	5,3	5,8	7,6	+ 1,8

Totalkostnaden per inskrivet barn i Törebodas förskolor har tidigare varit högre än i landets övriga landsbygdskommuner, men har det sista året sjunkit och är nu i stället lägre än i jämförbara kommuner.

Vi har en vuxentäthet i förskolan som ligger i paritet med andra kommuner i landet.

I grundskolan i Töreboda är kostnaderna för både undervisning, skolskjutsar och skolmåltider lägre än i landets övriga kommuner. Trots detta är totalkostnaden per elev högre i Töreboda, vilket beror på att Törebodas lokalkostnader är högre än i övriga landsbygdskommuner.

Lärartätheten är jämförbar med övriga kommuner.

Vuxentätheten i fritidshemmen i Töreboda ligger på samma nivå som i övriga landsbygdskommuner, men totalkostnaden här är lägre.

1.2.2 Personaltäthet

	Förskola		Grundskola		Fritidshem	
	Antal inskrivna barn per årsarbetare		Antal elever inkl. förskoleklass per årsarbetare		Antal inskrivna barn per årsarbetare	
År	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Kilen	5,4	5,7	15,2	14,3	15,9	13,8
Älgarås	5,8	6,2	15,2	11,2	16,7	12,8
Björkäng	5,8	5,3	12,5	11,6	18,5	17,0
Fredsberg			16,3	16,2		
Moholm	6,2	6,4	13,5	14,1	16,5	17,6
Centralskolan			14,9	14,8		

1.2.3 Antal barn/elever med annat modersmål än svenska

	Förskola		Grundskola		Fritidshem	
	Antal inskrivna barn per årsarbetare		Antal elever inkl. förskoleklass per årsarbetare		Antal inskrivna barn per årsarbetare	
År	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Kilen	0	6	3	1	0	0
Älgårås	1	0	1	5	0	0
Björkäng	23	11	36	25	16	17
Fredsberg			4	1		
Moholm	0	0	7	10	5	0
Centralskolan			24	24		
Totalt	24	17	75	66	21	17

Antalet barn med annat modersmål än svenska finns framför allt i Björkängsområdets olika verksamheter och på Centralskolan.

1.2.4 IT / Datorer

	Elevdatorer		Varav med Internet		Antal elever inkl. förskoleklass		Totalt antal datorer/100 elever		Antal datorer med Internet/100 elever	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Kilen	29	29	15	15	195	212	14,9	13,6	7,7	7,0
Älgårås	9	8	8	5	48	48	18,8	16,7	16,7	10,4
Björkäng	15	20	14	19	131	154	11,5	13,0	10,7	12,3
Fredsberg	10	8	9	1	89	80	11,2	10,0	10,1	1,3
Moholm	20	19	9	8	145	169	13,8	11,2	6,2	4,7
Centralskolan	70	63	70	47	542	620	12,9	10,2	12,9	7,6
Stöd- och resurs	22	10	6	6	53	73	41,5	13,7	11,3	8,2
Totalt Grsk. 6-16 år	175	157	131	101	1203	1356	14,5	11,6	10,9	7,4
Kanalskolan	145	90	127	78	607	604	23,9	14,9	20,9	12,9

Stöd- och resursenheten har fördubblat sitt datorinnehav.

På Centralskolan har mängden datorer ökat något och samtliga elevdatorer är numera uppkopplade mot nätet.

I Fredsberg är nu 90 % av datorerna uppkopplade mot nätet, vilken är en stor förbättring jämfört med förra året.

Den totala datortätheten på grundskolan har ökat markant till viss del beroende på minskat antal elever.

Att Kanalskolan ökat tillgången till datorer med 61 % beror framför allt på uppbyggnaden av det nya Lärcentrat.

På varje avdelning inom skolbarnsomsorgen har barnen haft tillgång till en dator .

De flesta avdelningarna på förskolan är utrustade med en dator som barnen kan använda, men på Syrenens förskola prioriterar man leken så högt, att personalen valt att inte ha någon dator som barnen får använda.

Service på samtliga nätverk sköts av kommunens centrala IT-enhet.

En av lärarna på Centralskolan arbetar halvtid som IT-tekniker på sin skola och på Kanalskolan har en av lärarna en IT-teknikertjänst på 40 procent.

1.2.5 Elevvård

Stöd- och resursenheten, som bildar ett eget rektorsområde, har ett speciellt ansvar för barn i behov av särskilt stöd i förskolan, grundskolan och skolbarnsomsorgen.

Stöd- och resurschefen har personalansvar för samtliga skolsköterskor, skolläkare, kuratorer, specialpedagoger, elevassistenter, psykolog, SV-2-lärare och lärare i modersmålsundervisningen. Stöd- och resursenheten ansvarar också för verksamheten i Särskolan samt alla våra mindre undervisningsgrupper såsom Resursskolan, Kilengruppen, Takåsen och Focusgruppen.

I Töreboda fanns under 2005 fyra specialpedagogtjänster för barn 1 – 16 år och en för eleverna på Kanalskolan. Alla har behörighetsgivande utbildning.

1.2.6 Studievägledning

För studie- och yrkesvägledning finns på Centralskolan 0,75 tjänst och vid Kanalskolan 1,0 tjänst.

2	Områden som utvärderas vid varje rektorsområde
----------	---

2.1	Centralt prioriterade mål	<small>Barn- och utbildningsnämnden, 2005-03-09, § 24.</small>
------------	----------------------------------	--

De centralt prioriterade målen som granskas i denna Kvalitetsredovisning fastställdes av Barn- och utbildningsnämnden 2005-03-09.

2.1.1 Barns / elevers utveckling och studieresultat

2.1.2 Metoder för lärande

Datoranvändning

Ämnet svenska

Barn/elever med invandrabakgrund och barn/elever i behov av särskilt stöd.

2.1.3 Elevdemokrati

2.2 Rektorsområdenas prioriterade mål

2.2.1 Se respektive rektorsområdes Årsplaner

2.3 Sammanvägd kommentar

En *Årsklocka* upprättas årligen. Där beskrivs hur arbetet med att ta fram underlag till Kvalitetsredovisningen, samt upprättandet av densamma är utspritt under året. Utifrån de utvecklingsbehov som framkommit i Kvalitetsredovisningen för 2004, har respektive rektorsområde upprättat en *Årsplan för 2005* över vilka områden som skulle utvecklas och hur detta skulle genomföras.

Punkten *Barns/elevs utveckling och studieresultat* är årligen återkommande i Kvalitetsredovisningen. Det är viktigt att varje verksamhet noggrant utvärderar dessa resultat för att barnen/eleverna ska nå en maximal utveckling. Barn- och utbildningsnämnden beslutar för ett år i taget vilka övriga områden som skall granskas i nästa års Kvalitetsredovisning.

3	Resultat utvärderat vid varje rektorsområde
---	---

3.1 Centralt prioriterade mål

3.1.1 Barns / elevs utveckling och studieresultat

3.1.1.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

För att alla våra barn/elever i förskolan och skolan ska utvecklas maximalt och nå så goda resultat som möjligt är det viktigt att de känner sig trygga och att de har inflytande över innehåll och arbetssätt.

Det är viktigt att så tidigt som möjligt uppmärksamma de barn som behöver extra stöttning i sin utveckling och inläring.

Genom en bedömning av 5-åringen enligt ett särskilt skattningsschema, som använts från och med höstterminen 2002, kan vi tidigt se vilka utvecklingsområden barnen behöver extra hjälp med.

Bedömningen av det enskilda barnet sker i nära anslutning till barnets födelsedag. Det samlade resultatet av de bedömningar av 5-åringar som gjordes under 2005 framgår av tabellen nedan.

Bedömning av 5-åringar

	Totalt %			
	2005		2004	
	Kan	På väg	Kan	På väg
Motorisk utveckling	96	4	97	3
Social / lekutveckling	91	9	86	14
Språkutveckling	94	6	90	10
Jagutveckling	94	6	88	12
Kognitiv/matematisk utveckling	92	8	96	4

Sammanvägt resultat av de diagnostiska proven i åk 2.

Svenska 2005	Uppnår målen helt %	Har inte helt uppnått målen %
Björkäng	Björkängsskolan har ej genomfört dessa prov.	
Fredsberg	90	10
Kilen	96	4
Älgårås	100	0
Moholm	84	16
Totalt	91	9

Svenska 2004	Uppnår målen helt %	Har inte helt uppnått målen %
Björk/Fredsb	78	22
Kilen/Älgårås	98	2
Moholm	78	22
Totalt	86	14

Matematik 2005	Uppnår målen helt %	Har inte helt uppnått målen %
Björkäng	82	18
Fredsberg	80	20
Kilen	96	4
Älgårås	100	0
Moholm	84	16
Totalt	87	12

Matematik 2004	Uppnår målen helt %	Har inte helt uppnått målen %
Björk/Fredsb	76	24
Kilen/Älgårås	98	2
Moholm	81	19
Totalt	86	14

Av de sammanvägda bedömningarna från de diagnostiska proven i åk 2, ser man att andelen elever som uppnår målen i *matematik* förbättrats med några procent på flertalet skolor jämfört med föregående år .

Tyvärr har Björkängsskolan år 2005 ej genomfört de diagnostiska proven i *svenska* i årskurs 2.

I Älgarås skola hade alla elever i åk 2 uppnått målen helt i både svenska och matematik.

Sammanvägt resultat av de nationella proven i årskurs 5

Matematik 2005	Uppnått målen	Totalt 85 %	Ej uppnått målen	Totalt 15 %
	%		%	
Björkäng	79		21	
Fredsberg	89		11	
Kilen	91		9	
Älgarås	100		0	
Moholm	78		22	
Matematik 2004	Uppnått målen	Totalt 86 %	Ej uppnått målen	Totalt 14 %
	%		%	
Björkäng/Fredsberg	83		17	
Kilen/Älgarås	83		17	
Moholm	94		6	
Matematik 2003	Uppnått målen	Totalt 89 %	Ej uppnått målen	Totalt 11 %
	%		%	
Björkäng/Fredsberg	87		13	
Kilen/Älgarås	94		6	
Moholm	85		15	
Svenska 2005	Uppnått målen	Totalt 90 %	Ej uppnått målen	Totalt 10 %
	%		%	
Björkäng	82		18	
Fredsberg	100		0	
Kilen	89		11	
Älgarås	100		0	
Moholm	95		5	
Svenska 2004	Uppnått målen	Totalt 92 %	Ej uppnått målen	Totalt 8 %
	%		%	
Björkäng/Fredsberg	94		6	
Kilen/Älgarås	90		10	
Moholm	92		8	
Svenska 2003	Uppnått målen	Totalt 87 %	Ej uppnått målen	Totalt 13 %
	%		%	
Björkäng/Fredsberg	80		20	
Kilen/Älgarås	94		6	
Moholm	88		12	

Engelska 2005	Uppnått målen	<u>Totalt 86 %</u>	Ej uppnått målen	<u>Totalt 14 %</u>
	%		%	
Björkäng	82		18	
Fredsberg	78		22	
Kilen	89		11	
Älgårås	100		0	
Moholm	84		16	
Engelska 2004	Uppnått målen	<u>Totalt 89 %</u>	Ej uppnått målen	<u>Totalt 11 %</u>
	%		%	
Björkäng/Fredsberg	85		15	
Kilen/Älgårås	90		10	
Moholm	94		6	
Engelska 2003	Uppnått målen	<u>Totalt 78 %</u>	Ej uppnått målen	<u>Totalt 22 %</u>
	%		%	
Björkäng/Fredsberg	58		42	
Kilen/Älgårås	96		4	
Moholm	80		20	

Av sammanställningen av de nationella proven i matematik, svenska och engelska i åk 5, kan man se att kommunens totala resultat försämrats något jämfört med året tidigare. Svenska är det ämne där eleverna även i år nått bäst resultat och där är samstämmigheten mellan skolorna störst.

I matematik har drygt var femte elev i Moholm i år ej uppnått målen, vilket är en försämring med 16 % jämfört med förra året.

I Björkängsskolan har ca var femte elev ej nått målen i matematik, svenska och engelska.

I Älgårås har alla elever uppnått målen i både matematik, svenska och engelska.

Betygsutfall åk 9

	Matematik				Svenska				Engelska			
	Ej nått godkänd nivå	G	VG	MVG	Ej nått godkänd nivå	G	VG	MVG	Ej nått godkänd nivå	G	VG	MVG
Betyg vt-05	8	42	38	12	5	43	35	18	7	33	45	15
Nationella prov vt-05	10	40	38	13	9	40	37	14	5	34	45	16
Betyg vt-04	4	50	31	15	5	46	37	12	6	42	39	13
Nationella prov vt-04	16	42	18	21	10	43	34	7	4	41	41	11
Betyg vt-03	18	45	31	6	14	32	37	17	12	41	33	14
Nationella prov vt-03	22	44	27	7	11	42	38	9	12	42	36	10

Vårterminen 2003 ökade mängden elever som inte nådde godkända betyg i svenska, matematik och engelska oroväckande på Centralskolan, men under 2004 förbättrades resultaten igen.

Betygsresultaten vårterminen 2005 är i stora drag jämförbara med året före.

Nästan 10 elever, vilket motsvarar drygt 5 %, har av olika orsaker inte deltagit i de nationella proven i matematik, svenska och engelska. Dessa elever har i några fall fått godkända betyg i ett eller flera ämnen.

Samstämmigheten mellan betyg och resultat på de nationella proven är hög.

Betygsutfall Kanalskolan

Hotell- och restaurangprogrammet åk 3

	Betyg vt-05				Betyg vt-04			
	IG	G	VG	MVG	IG	G	VG	MVG
	%	%	%	%	%	%	%	%
Eng A	15	38	46	0	15	54	31	0
Ma A	54	46	0	0	15	69	15	0
Sv A	23	62	15	0	21	36	43	0
Sv B	33	50	17	0	0	40	40	20
Totalt	31	49	20	0	14	50	32	4

Att 54 % av eleverna på Hotell- och restaurangprogrammet saknar godkända slutbetyg i matematik kommer att begränsa deras möjligheter till eventuella högskolestudier.

Livsmedelsprogrammet åk 3

	Betyg vt-05				Betyg vt-04			
	IG	G	VG	MVG	IG	G	VG	MVG
	%	%	%	%	%	%	%	%
Eng A	0	45	33	22	25	50	25	0
Ma A	11	67	11	11	30	70	0	0
Sv A	11	67	22	0	0	70	20	10
Sv B	0	38	63	13	25	38	25	12
Totalt	6	54	31	11	19	58	17	6

På Livsmedelsprogrammet har nästan samtliga elever i år nått godkända betyg i kärnämnen och antalet VG och MVG har fördubblats.

Elevernas resultat efter ett år på IV-programmet.

	Betyg vt-05				Betyg vt-04			
	IG	G	VG	MVG	IG	G	VG	MVG
	%	%	%	%	%	%	%	%
Svenska	6	83	11	0	38	54	8	0
Matematik	14	86	0	0	41	55	4	0
Engelska	64	36	0	0	33	47	13	7
Totalt	23	72	5	0	38	53	7	2

Eleverna som läst svenska, matematik och engelska på IV-programmet saknade godkända betyg i dessa ämnen i åk 9. Efter ett år på IV-programmet hade 94 % av eleverna fått minst godkända betyg i svenska jämfört med 62 % förra året och i matematik är motsvarande siffror i år 86 % jämfört med 59 % året före.

I jämförelse med förra året lyckades dock färre elever i år få godkända betyg i engelska efter ett års studier på IV-programmet.

I åk 5 är måluppfyllelsen god gällande resultaten i svenska.

Måluppfyllelsen är också god när det gäller betyg i basämnena i åk 9.

På Kanalskolans Hotell- och restaurangutbildning är måluppfyllelsen inte nådd, då över hälften av eleverna ej fått godkända betyg i matematik.

Måluppfyllelsen är hög på Kanalskolans Livsmedelsprogram, där nästan alla elever fått godkända betyg.

IV-programmet har en god måluppfyllelse i ämnena svenska och matematik.

3.1.2 Metoder för lärande

3.1.2.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

Datoranvändning

Elevernas svar:

Alla elever i åk 4, 6 och 8 har redovisat sin syn på datoranvändningen i skolan genom att svara på två IT-frågor på en enkät (bilaga 1).

Nedan redovisas årskursvis de sammanlagda svaren på frågorna:

- Jag har möjlighet att använda datorn i mitt arbete i skolan
- Jag får den hjälp jag behöver av min lärare när jag använder datorn.

	Pojkar		Flickor		Totalt % elever, som instämmer helt och hållet eller ganska mycket
	% totalt, som inte instämmer alls eller bara lite	% totalt, som instämmer helt och hållet eller ganska mycket	% totalt, som inte instämmer alls eller bara lite	% totalt, som instämmer helt och hållet eller ganska mycket	
Kilensskolan åk 4	5	95	19	81	90
Älgårås skola åk 4	100	0	100	0	0
Björkängsskolan åk 4	25	75	11	89	85
Fredsbergs skola åk 4	68	32	75	25	27
Moholms skola åk 4	21	79	10	90	82
Boda åk 4	27	73	31	69	71
Centralskolan åk 6	9	91	8	92	92
Centralskolan åk 8	30	70	23	77	74

Elevernas möjligheter att använda datorn i sitt skolarbete varierar oerhört mellan de olika skolorna i kommunen.

Man kan konstatera att datorn är ett naturligt hjälpmedel för eleverna i Kilen, Björkäng och Moholm.

I Älgårås säger alla att datorn så gott som aldrig används, och i Fredsberg används datorn mycket sällan.

På Centralskolan är eleverna i åk 6 mycket frekventa datoranvändare, men användningen avtar något i åk 8.

Tyvärr saknas uppgifter från respektive arbetslag på Centralskolan.

Pedagogernas svar:

Samtliga pedagoger har genom en enkät beskrivit sina elevers och sitt eget nyttjande av datorer i olika situationer (bilaga 2).

I *förskolan* prioriterar man barnens lek. Därför använder de flesta barnen sällan datorn förutom till vissa pedagogiska program som barnen arbetar med ibland.

Personalen använder dock datorn varje vecka för att skriva, dokumentera, bearbeta bilder/foton och söka information.

På *fritidshemmen* använder barnen datorn för att skriva, infoga bilder och foton och för speciella pedagogiska program.

Personalen använder datorn för planering, dokumentation och utvärdering.

I alla *skolor*, särskilt i de små undervisningsgrupperna, använder elever i behov av särskilt stöd ofta olika pedagogiska program i framförallt svenska och matematik.

I övrigt är det, även enligt pedagogerna, stor variation mellan hur naturligt hjälpmedel datorn är i de olika skolorna.

Eleverna använder framför allt datorn till pedagogiska program av olika slag, att skriva redovisningar, söka information och i några fall för att kommunicera och infoga bilder eller foton i sina redovisningar.

Alla pedagoger använder datorn till att skriva/dokumentera, planera, utvärdera, söka information och kommunicera, men i mycket varierande omfattning.

Ämnet svenska

Att behärska svenska språket är till stor del en förutsättning för att tillgodogöra sig annan kunskap. Under innevarande läsår har Barn- och utbildningsnämndens alla verksamheter haft en särskild satsning på ämnet svenska, på liknande sätt som tidigare fokus på matematik.

Alla elever i årskurserna 4, 6 och 8 har genom ett antal frågor på en enkät (bilaga 1) svarat på hur de ser på ämnet svenska i skolan:

- Eleverna upplever att lärandet är meningsfullt och att kunskapsutvecklingen går framåt, men i åk 8 upplever pojkarna att lärandet blir mindre meningsfullt än tidigare.
- Eleverna i åk 4 och åk 6 är ofta nöjda med sina resultat och har ett bra självförtroende. I åk 8 ser man att både flickor och pojkar blir mindre nöjda med sina resultat och att deras självförtroende minskar, vilket kan hänga ihop med att de fått sina första betyg.
- Med undantag av eleverna i åk 8, tycker flertalet elever att undervisningen i svenska sker med variation.
- Majoriteten av eleverna anser att de reflekterar över (tänker igenom) sitt lärande. I åk 8 avtar dock reflektionerna över det egna lärandet.
- En avsevärt högre andel av eleverna i åk 4 och åk 6, anser att de lär sig svenska även när de arbetar med andra ämnen, jämfört med eleverna i åk 8. Detta kan indikera att de äldre eleverna arbetar mindre tematiskt, att det enskilda ämnet svenska ses viktigare och att man fokuserar på de enskilda betygen.

Barn/elever med invandrabakgrund och barn/elever i behov av särskilt stöd.

Elevernas svar:

Alla elever i åk 4, 6 och 8 har i en enkät (bilaga 1) bedömt hur rättvist de ansett sig behandlade och om de fått den hjälp de behövt.

100 % av eleverna i Fredsberg var helt eller mycket nöjda, medan motsvarande siffra i Älgarås var 83 %. I övriga skolor var ca 90 % av eleverna helt eller mycket nöjda.

Pedagogernas svar:

Personalen har arbetslagsvis redovisat hur de arbetar med rubricerade elevgrupper. I arbetet med barn/elever med invandrabakgrund och barn/elever i behov av särskilt stöd tycker personalen att samarbetet med föräldrarna och Stöd- och resursenheten är viktigt. Åtgärdsprogrammen har blivit ett värdefullt redskap i både förskolan, skolan och skolbarnsomsorgen.

I förskolan har leken en central roll och man utgår alltid från barnets starka sidor. I arbetet med barnens språkutveckling använder de flesta förskolorna numera TRAS, som är ett material för att kartlägga barns språkutveckling.

För att stärka dessa elevers kunskapsutveckling och sociala och personliga utveckling säger personalen att undervisningen måste vara väl strukturerad och anpassad efter den enskilde elevens behov. Det är viktigt att stärka elevernas utveckling genom beröm, att motivera eleverna genom att de blir delaktiga i skolarbetets innehåll och arbetssätt och att träna eleverna i att reflektera över sin egen kunskapsutveckling genom att t.ex. använda sig av portfolio.

Lärarna har också arbetslagsvis gjort en gemensam bedömning av vilken måluppfyllelse man anser sig ha i arbetet med barn i behov av särskilt stöd och barn/elever med invandrabakgrund. I Älgarås ansåg personalen att de hade en låg måluppfyllelse, medan övriga skolors personal bedömde sin måluppfyllelse som hög eller mycket hög. Personalens bedömningar stämmer således väl överens med elevernas.

I Fredsberg och Älgarås har man ej uppnått målen för datoranvändning. I övriga skolor är måluppfyllelsen hög, men det finns variationer mellan personalen inom skolorna.

Måluppfyllelsen i svenska är hög i åk 4 och åk 6, men betydligt lägre i åk 8.

Ca 90 % av eleverna tycker att de blir rättvist behandlade och att de får den hjälp de behöver i sitt skolarbete, vilket är en god måluppfyllelse.

3.1.3 Elevdemokrati

3.1.3.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

All erfarenhet visar att människors trivsel och arbetsprestationer står i samklang med i vilken grad de kan påverka sin arbetssituation. Det är viktigt att våra elever redan i tidig ålder inskolats i ett demokratiskt arbetssätt och att elevdemokratin successivt utökas i förhållande till elevernas stigande ålder.

Elevernas och pedagogernas svar:

Alla elever i åk 4, 6 och 8 har redovisat hur de upplever elevdemokratin på sin skola genom att ta ställning till fyra påståenden (bilaga 1):

- Lärarna uppmuntrar mig att säga vad jag tycker om undervisningen och tar mina önskemål på allvar
- Jag får vara med och påverka hur vi skall arbeta med ett ämnesområde
- Jag får vara med och påverka hur miljön ska vara både inomhus och utomhus
- Jag tränas i att lösa konflikter så att alla inblandade kommer till tals

I tabellen nedan redovisas ett medelvärde av respektive skolas svar på frågorna.

I en personalenkät har alla lärare i en 6-gradig skala, redovisat i vilken grad de tycker att elevdemokratin tillämpas i undervisningen (bilaga 3).

	Pojkar		Flickor		Totalt % elever, som instämmer helt och hållet eller ganska mycket	Medelvärde av personalens bedömning på skala 1-6
	% totalt, som inte instämmer alls eller bara lite	% totalt, som instämmer helt och hållet eller ganska mycket	% totalt, som inte instämmer alls eller bara lite	% totalt, som instämmer helt och hållet eller ganska mycket		
Kilenskolan åk 4	23	77	30	70	74	5
Älgårsskolan åk 4	45	55	31	69	61	4
Björkängsskolan åk 4	38	62	16	84	75	5
Fredsbergs skola åk 4	28	72	45	55	63	4
Moholms skola åk 4	22	78	10	90	81	5
Boda åk 4	26	74	25	75	74	5
Centralskolan åk 6	29	71	35	65	68	5
Centralskolan åk 8	44	56	46	55	55	5

81 % av eleverna i åk 4 i Moholms skola instämmer helt och hållet eller ganska mycket, vilket visar att elevdemokratin där fungerar mycket bra.

Eleverna i årskurs fyra anser att de har större påverkansmöjligheter än de äldre eleverna. Elevdemokratin borde naturligen öka med stigande ålder, men enkäten visar att det är tvärtom.

Det finns ingen väsentlig skillnad mellan pojkarnas och flickornas svar.

Samstämmigheten mellan elevernas och personalens syn på elevdemokratins tillämpning är stor i F – 5-skolorna, men på Centralskolan har personalen större tilltro till sitt demokratiska arbetssätt än vad eleverna upplever.

Moholms skola, Björkängsskolan och Kilensskolan har en hög måluppfyllelse gällande elevdemokratins tillämpning, men på övriga skolor behöver detta utvecklas.

3.2 Rektorsområdenas prioriterade mål

3.2.1 Årsplaner

3.2.1.1 Sammanvägt mått av måluppfyllelse

Utifrån förra årets utvecklingsbehov skulle respektive rektorsområde upprätta en Årsplan över vilka områden som behövde utvecklas det kommande läsåret.

Arbetet med Årsplanen, som ska bygga på utvecklingsbehoven i förra årets kvalitetsredovisning, håller på att utvecklas. Måluppfyllelsen kan inte anses vara uppnådd innan kopplingen mellan utvecklingsbehov och Årsplan över lag blivit tydligare.

4 Utveckling

4.1 Centralt prioriterade mål – rektorsområdena

4.1.1 Barns / elevers utveckling och studieresultat

Björkängsskolan har i år ej genomfört de diagnostiska proven i åk 2. För att kunna följa utvecklingen över tid och kunna jämföra resultaten mellan de olika verksamheterna i kommunen är det nödvändigt att alla genomför de prov man gemensamt kommit överens om.

Centralskolan uppger att respektive ämnes betygskriterier nu är förankrade i personalgruppen och att de successivt har börjat användas i arbetet med eleverna. Nu återstår arbetet med att även implementera denna kunskap hos föräldrarna.

I vilken omfattning eleverna upplever sig känna till gällande betygskriterier borde mätas.

Från och med januari 2006 ska för alla elever i grundskolan en individuell utvecklingsplan (IUP) upprättas för att skapa en större tydlighet beträffande elevens utveckling och mål.

Skolorna har tagit fram modeller för IUP, som bör utvärderas efter att de prövats under våren 2006.

Kanalskolan behöver förbättra sina rutiner för mottagande av nya elever, så att de som är i behov av särskilt stöd tidigare kan få hjälp av skolans specialpedagog.

Kanalskolan behöver också noggrant analysera orsakerna till varför elever hoppar av det gymnasieprogram de påbörjat i Töreboda.

4.1.2 Metoder för lärande

Datoranvändningen

Datoranvändningen bör utvecklas genom att personalen och eleverna får tillgång till First Class ht-2006.

Björkängsskolan har behov av fler och bättre datorer och i Moholms skola behöver datorerna i klassrummen få en Internetuppkoppling.

På Centralskolan behöver man inventera vilka lämpliga pedagogiska program man behöver till hjälp för elever i behov av särskilt stöd.

Ämnet svenska

Personalen på förskolorna har deltagit i en studiecirkel om barns språkutveckling och hur man använder observationsmaterialet TRAS.

Den personal som arbetar med de yngsta barnen i skolan och i skolbarnsomsorgen kommer under år 2006 att erbjudas en liknande studiecirkel om hur de kan observera och utveckla barnens språk i skolåldern.

I uttrycket ”alla lärare är svensklärare” ligger tanken att barnens/elevernas språk ständigt utvecklas när de deltar i olika aktiviteter och arbetsuppgifter. Därför bör även de högre årskurserna i skolan ha ett mera tematiskt arbetssätt, eftersom det bland annat ger en bättre språkutveckling.

Barn/elever med invandrarbakgrund och barn/elever i behov av särskilt stöd.

Åtgärdsprogrammen, som blivit ett värdefullt redskap i både förskolan, skolan och skolbarnsomsorgen, behöver bli bättre på att förtydliga och konkretisera elevens mål och delmål.

Arbetslagen behöver kompetensutveckling om barn/elever i behov av särskilt stöd.

Centralskolan behöver förbättra organisationen för arbetet kring elever med behov av särskilt stöd. Man bör renodla resurslärartjänsterna och på ett bättre sätt ta vara på Stöd- och resursenhetens specialkompetens.

4.1.3 Elevdemokrati

Samhället förändras hela tiden, vilket kräver ett ständigt nytt lärande. I detta livslånga lärande är det viktigt att lusten till ny kunskap bibehålls och att den enskilde individen får vara med och påverka sin skolgång för att vilja och kunna ta ansvar för sitt eget lärande.

Det är viktigt att elevdemokratin ständigt utvecklas och blir en naturlig del i det dagliga arbetet med våra barn och ungdomar. Det man själv får vara med och påverka/forma blir man mer motiverad att arbeta med och känner större ansvar för.

Lärare och elever behöver fördjupa diskussionen om vad begreppet elevdemokrati står för. Demokratiarbetet ska omsättas på "klassrumsnivå", så att eleverna blir mer delaktiga i planeringen och uppföljningen av arbetet. Det ska vara möjligt för eleverna att välja alternativa vägar att nå målen. Därmed ökar elevernas motivation och förutsättningar för att kunna ta ett större ansvar för sin egen kunskapsutveckling.

Töreboda 2006-02-28
Monica Hävner
Utvecklingsledare